

Katılımcılar tarafından organize sanayi bölgesine verilen parsel taahhüt bildirimi ile tapu verme taahhütnamesinin damga vergisi ve harca tabi olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.33.15.01-2011-705-27-25
Tarih	06.03.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MERSİN VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.33.15.01-2011-705-27-25

06/03/2012

Konu : Katılımcılar tarafından organize sanayi bölgesine verilen parsel taahhüt bildirimi ile tapu verme taahhütnamesinin damga vergisi ve harca tabi olup olmadığı hk.

İlgi .. tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, ... Organize Sanayi Bölgesinde parsel tahsisi yapılan katılımcılara ait "Tapu Verme Taahhütnamesi" ve ekinde bulunan "Parsel Taahhüt Bildirimi" nin damga vergisi ve harca tabi olup olmadığı ile tabi olması durumunda, damga vergisi ve harcın matrahı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1 inci maddesinde, bu Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılarak buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kağıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağı, mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinde başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacağı; 10 uncu maddesinde, damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı, nispi vergide kağıtların nevi ve mahiyetlerine göre vergi alınacağı, bu kağıtlarda yazılı belli paranın, maktu vergide kağıtların mahiyetlerinin esas olduğu, belli para teriminin, kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasil parayı ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun "I.Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknamelerin damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır. 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden geçerli olmak üzere Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasındaki kağıtlara ilişkin damga vergisi oranı binde 8,25 olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 38 inci maddesinin 1 inci fıkrasında, "Noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifede yazılı olanları noter harçlarına tabidir."denilmiş, 41 inci maddesinde de, "Noter harçları (2) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır/Thükmüne yer verilmiştir. Kanunun 42 nci maddesinde ise "Değer veya ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (2) sayılı tarifede yazılı değer veya ağırlık esastır.

(5766 sayılı Kanun'un 11 inci maddesi ile değişen fıkra) Menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım, satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kağıtlarda değer gösterilmesi mecburidir. Rehin bordroları ile kamu idarelerine verilmek üzere ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uyulacağına ilişkin olarak düzenlenen taahhütnameler hakkında bu hüküm uygulanmaz." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un "Çeşitli işlemlerde değer" başlıklı 43 üncü maddesinde ise, "Tarifede yazılı nispi harçların hesabında, sulh işlemlerinde sulh olunan bedel, rehin işlemlerinde rehin bedeli, kiralarda mukaveledeki süreye göre kira karşılığının toplamı, süre belli değilse bir yıllık kira tutarı, hizmet akdinde süreye göre verilecek ücretin toplamı, süre belli değilse bir yıllık ücret tutarı, sermaye şirketlerinde konulan ve ileride konulması taahhüt edilen sermayenin toplamı,kaydı hayatla irat bağlanmasında bir yıllık irat tutarı, harca

esas olur.

Kiralamanın devir ve feshinde geri kalan süreye, sermayenin artırılmasında yalnız artırılan kısma ve sermaye paylaşılmasında mevcut miktara göre harç alınır." hükmüne yer verilmiştir.

Harçlar Kanunu'na bağlı (2) sayılı tarifenin "Noter Harçları" başlıklı I/1 fıkrasında, muayyen bir meblağı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kâğıtlardan beher imza için binde 0,60 oranında harç alınacağı hüküm altına alınmıştır. (Bu oran 29/12/2009 tarih ve 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere binde 0,99 olarak yeniden tespit edilmiştir.)

492 sayılı Kanun'un 42 nci maddesi gereğince noterde gerçekleştirilecek menkul ve gayrimenkul malların alım, satım, taahhüt ve rehne konu işlemlerini kapsayan her nevi mukavele, senet ve kâğıtlarda değer gösterilme zorunluluğu getirilmiş, 43 üncü maddede ise bazı noter işlemlerinde nispi esasa göre hesaplanacak noter harcının hesaplanacağı değerler belirlenmiştir.

Buna göre:

1- 43 üncü madde kapsamında yer alan kâğıtların bu maddede belirtilen değerler üzerinden,

2- 42 nci madde gereğince belli bir değer gösterilmesi zorunlu olan ancak, 43 üncü madde kapsamında bulunmayan kâğıtlarda, kâğıdın düzenleyici hükümlerine paralellik teşkil edecek şekilde bildirilecek değer üzerinden,

3- 42 nci madde kapsamında yer almamakla birlikte, belli bir değer içeren kâğıtların ihtiva ettiği değer üzerinden,

nispi harca tabi tutulması gerekmektedir.

Bu itibarla, özelge talep formunuz ekini teşkil eden "Tapu Verme Taahhütnamesi" ve "Parsel taahhüt Bildirimi" başlıklı kâğıtlarda 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 42 nci maddesi hükmü gereğince değer gösterilmesi gerektiğinden, söz konusu kâğıtların düzenleyici hükümleri doğrultusunda bir değer gösterilmesi ve gösterilecek bu değer üzerinden 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrası uyarınca damga vergisine ve 492 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı tarifenin I/1 maddesine göre nispi harca tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibilustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026